





Պարօն սըր Վիլիամսըն՝ քէնտի քէօշկիւնտէ Պասթիէնին վիզիթասընը գապուլ իտիպ, սիլաճ վասըթասընյա նամուսընը իեաաէ իթմէք նիեէթի գապիեէսինտէ օլտուղունու մէր-գուսմա պիլտիթիկի կիւնտէն պէրու իքի կիւն կէշմիշ օլուպ, պու իքի կիւն գարֆընտա բէք չօգ վուգուաթ գուհուրա կէշմիշ իտի: Գէրշի պու վուգուաթ մալիւմիւմիւզ իսէ տէ, խիւլասաթէն թէքրար իթմէք լազըմ տըր:

Էվվէլա Սըրիզ՝ Սէրբանթ սօգաղընա ճէլպ իտիլէրէք, Վիլիամս մարիֆէթիլէ Մ. տը Պօրբէօնուն էլիւտէն ալըն-տըգտան սօնրա, Գօլարա պիթթէպիւմ, անըն վասըթասընյա Բարիսին խարիճինէ կէօթիւրիւմիւշ, վէ Ֆիբար նամ գարը-եա իհալէ գըլընմիշ իտի:

Պատէհու Մ. տը Պօրբէօ, քէնտի խանէսինտէ սալթէ մէքթուպ գօմէտիասընը իճրա իտէրէք, Էրմինին գալպինտէ աղիւմ պիթ ճէրիհա հուսուլինէ սէպէպ օլմուշ, վէ Ֆէրնան, սիթգաթ ֆիլիլիլէ իթհամ իտիլէրէք, Պագգարանըն խանէ-սինտէ ախը ու կիլիֆթ օլունուպ, մուվագգաթ թէվգըֆիւա-նէտէ հապս իտիլմիշ, վէ նիհանէթ Պագգարա, պարօնէնին իշինէ եարատըգտան սօնրա, անըն նէղտիւտէ վէսվէսէլի օլտուղու իշին տիկէր պիթ մահէլլէ նաղլ իտիլմիշ իտի քի, եաղընտա քէնտիսինի օ մահէլլտէ պուլաճաղըմիգտան, չիւմ տիլիք պու գատարը զիքր իլէ Էթիֆիա իլլէրիզ:

Պու վուգուաթլարըն իճրաղընը միւթէաղըպ, պարօնէ սըր Վիլիամս, Սէն-Լազար սօգաղընտա վաղը քէօշկիւնտէ, Պասթիէն իլէ քէնտի արասընտա ճէրէեան իտէն ահվալին իրթէսի կիւնիւ, Պօթօն սօգաղընտա Գօլար մարիֆէթիլլէ քի-

սուսա կիեինտիկի ասքէրի էլպիսէսինին կէօրիւնիւշիւ իճա-պընճա էհէմիեէթի մախսուսէեի հայիզ էշխասըն սըրասընա կէշմիշ իտի:

Պու իհթիեար ասքէր՝ Բուսիա մուհարէպէսինտէն սօնրա միւլաղիմի սանի ըիւթպէսինէ թէրֆի գըլընմիշ, վէ կէրշի 1815 տէ սիլքի ասքէրիեի թէրք իթմէքլէ, վաղիֆէի մէմու-րէսինի իյֆա իթմէմիշ իտի իսէ տէ, համիլ օլտուղու կէթիօն տ'Օնէօր նիշանը սաեէսինտէ, միւթէգաիւտ պիթ միլայայ, եախօտ ըէտիֆ սընրֆընա մէնսուպ պիթ ժէնէրալ զանն օլու-նուր իտի:

Պինապէրին ժանն, բէտէրի իլէ Պասթիէն արասընտա վաղթիլլէ իւլֆէթ վէ տօսթուգ վուգու պուլմուշ օլմասընը թապիլի պուլուպ, օ ճիհէթէ իթիմատ իթտի:

Սապըգ հիւսար ասքէրի՝ քէմալը հիւրմէթլէ կէնճ գըզըն էլիւնի պուս իտէրէք,

— Մատմաղէլ, հագգըմտա կէօսթէրտիկինիզ մուամէլէի խայրիսահանէեի սուլի իսթիմալ իթտիկիմտէն տօլաեը աֆ-վընըզը ըէնա իտէրիւմ, տէտի:

Կէնճ գըզտա լաթիֆ պիթ թէքտիլ իլէ,  
— Մօնսիէօ... տիեէրէք մուգապէլէտէ պուլունտու:

Պասթիէն բիեանօեա պագարագ,

— Շու բիեանօմու հիշ էլտէն չըգարմագ իսթէմէմ. իմ-տի պուսնու լութֆէն սագլամաեա հիւմէթինիգտէն տօլաեը թէշէքքիւր իտէրիւմ, տէտի:

— Էթէնտիւմ, վագը օլան մուամէլէմի նա՞սըլ խըզմէթ թէսմիեէ իտէպիլիւրսինիզ. սիզ բէտէրիմին աթիգ պիթ տօս-թու տէ՞լիլմիսինիզ:

Պասթիէն, պալընը էյտի, վէ կիւեա կէնճ գըզըն ֆիթ-րինտէ շայեանը թէէսիւֆ խաթըրէլէր հա՞սըլ իթմէքտէն սագընընճասընա միւրեալէմէեի տիկէր պիթ մատտէեէ հասը իլէ,

— Ջօգտան պէրի՝ մի պուլաաա իգամէթ իթմէքտէսի-նիզ, տէտի:

Իսթմէտիկինի վէ թէրքի հաեաթ իթմէք ֆիթրինտէ օլտու-ղունու պէեան իտիեօրտու իսէ տէ, մուախարէն վալիտէսիլլէ պիլիլիքտէ կիթմէեէ գարար վէրտի: պէն տէ անըն տէֆի զամ իթմէսի իշին, իշպու սէյեահաթը իճրա իթմէլէրինի քէնտի-լէրինէ իսթար իթտիւմ:

— Սէվիլիւ գայըն բէտէր, թէտպիլինիզ բէք եօ-լունտա տըր, չիւնքի տիւշարը քէտէր օլան հէր ալըգ վէ եախօտ մաշուգէնին, պիթ այ սէյեահաթ իթմէք սաեէսինտէ քէտէրինի ունուտաճաղընա էմինիւմ: Պու կիպի սըրալարտա եէկեանէ պատըղէհիւր՝ քէօլլէրտէ վէ գըլըլարտա կէզէրէք ֆէրահ հապ թէնէֆֆիւս իթմէք տիլ: պաշգա չարէ եօգ տուր:

— Տիմէք, Էրմին տէ, խուսուսիլլէ Ֆէրնանըն ճինաեէ-թինի խապէր ալըրսա, քէսպի չիֆա իթմիշ օլարագ ալտէթ իտէճէք տիլ:

— () քէյֆիեէթի տէրագապ անլամամսը տահա խա-յըլլը օլուր: չիւնքի գատընլարտա զարիպ պիթ թապիեաթ վար տըր քի, չօգ տէֆա սէվտիլլէրի քիմիլէրին ալապլըզը քէնտիլլէրինի անլէրտէն սօվութաճագ եէրտէ, ըապըթալա-րընը տահա զիեատէ գուվվէթլէթտիլի: իմտի, չիմտիլիք պու իշի մէյտանա չըգարմաեըպ, էկէր միւմըին իսէ ճինա-եէթ մահքէմէսինին մուհարէմէսինէ պէքլէեէլիւմ:

— Բէք էյի, տէտի Մ. տը Պօրբէօ, վէ սըր Վիլիամս տա իֆատէսինի չու եօլտա իլէրի կէօթիւրտի:

— Անճագ պէնիւմ իշին, Պըրթանիաեա քիւշիւք պիթ սէյ-եահաթ իթմէք գապիլ տէյիլ մի տիլ: Ճիվարտա վագը պիթ սէյֆիեէե պէնի թագտիւմ իտէպիլիւրսինիզ...

— Պունու պէն տէ տիւշիւնտիւմ: զէվճէմ իլէ Էրմինին կիթմիշ օլտուղալըն սէյֆիեէտէն իւշ ֆարսախ ուղագտա ալ մէրագլըսը պիթ տօսթում պուլունտուղունտան, սիզի օրաեա կէօթիւրէպիլիլիւմ, վէ պու սուրէթլէ թապիլի պիթ հալ իլէ իւլֆէթ վէ միւնասիպէթ իտիլէճէկինտէն, պիթ այ կէշմէգտէն տալմալըմ օլապիլիւրսինիզ:

ըալանմիշ օլան քիւշիւք օթէլտէ եէրլէշտի: Պու օթէլ, հապիլ իլէ պաղչէ արասընտա վագը իքի գաթտան միւրէթթէպ պիթ քէօշք օլուպ, իքի սէնէ մուգատտէմ տիւգ տը Լ... նամ քիմնէ թարաֆընտան ինչա իթտիլիլմիշ, վէ ֆէվգէլա-տէ բարլագ սուրէթտէ թէֆրիշ գըլընմիշ օլտուղու հալ-տէ, սահիպի մէրգում տիւգ, անճագ ալթը այ իգամէթլէ, մէքքիւր օթէլի թէրք իթմիշ, վէ Օբէրա թէաթրօսու ար-թիսթլէրինտէն պիթ գըզըն քէնտիսիլլէ գաթը պէագա իթմէսի իւզէրինէ, բէվօլլէր իլէ քէնտի քէնտիսինի թէլէֆ իլլէմիշ իտի:

Մէրգուսան վարիսի՝ եալէթ տախիլինտէ իգամէթէ ալըշմիշ օլուպ, Բարիստէ իսքեան իթմէք իսթմէտիկինտէն, մէքքիւր օթէլի, մէֆրուշաթըլա պիլիլիքտէ քիւրաեա վէրմիշ, վէ Բուսիալը պիթ բրէնստէն սօնրա, սըր Վիլիամս, սէնէվի իճարէսի եիրմի պէշ պին ֆրանգ օլմագ իւզրէ, իշպու օթէլի քէնտիսինի թահթը իսթիճարընա ալմիշ իտի:

Պարօնէ՝ պիթ սէյիւ, պիթ օտա ուշաղը, պիթ արապաճը վէ պիթ աշճը գարըտան միւրէքքէպ օլարագ տէօրթ նէֆէր խըզմէթճի իլէ պիլիլիքտէ մէքքիւր օթէլտէ պիթ գալ սաաթ զարֆընտա եէրլէշտիկի կիպի, ախըրարա պէշ ըէս աթ, վէ արապալըգարա տա իւշ նէվ արապա վաղ իլլէտի, վէ իշ-պու օթէլին իճարէսինտէն ալթը ալըզը բէշինէն թէէտիեէ օլունտուղու միսիլու, աթլար վէ արապալար տա, պէտէլլէրի բէշինէն թէէտիեէ իտիլէրէք սաթըն ալընտը:

Սըր Վիլիամս, մէքքիւր օթէլէնագլինին իրթէսի կիւնիւ սաաթ օն ըատտէլէրինտէ եաթագտան գալգըպ, պիթ աղ չիգօլաթա կէթիլթտի, վէ իշպու սապահ գահվալթըսընը իթտիլէտէն սօնրա, քէնտի քէնտիեէ չու քիւշիւք նութգու իրատ իթտի:

— Աղիզիւմ սըր Վիլիամս, պիթ այ զարֆընտա ալթմիշ պին ֆրանգ սարֆ իթտիլիլիզ. պու իսէ, Լօնտրատա թօթ-լամըշ օլտուղունուզ աղչէնին նըսֆը օլմասըլա, Գէրմարուէ-նին օն իքի միլեօնունու էլտէ իթմէքիկին թամ վագթը տըր:

— Իւշ այտան պէրի :  
— Պու էվտէ պաղը թանրորդընդ քիմէլէր վա՞ր մը տըր :  
— Պիւսպիւթիւն միւնֆէրիտ էօմիւր կէչիրտիկիմտէն , քիմէլէր թանրամա՞մ :

Իհիթիւար ասքէր , կէնճ գըղա պագաղդճա , անըն ասըլ-գատէկիւանա մախսուս հիւանի ճէմալինէ , պէհաղ վէ նաղիք էլլէրինէ , հաթթա սիմասընա պաղա պիր նէղաքէթ քէսպ իթտիրէն մահզունիյէթպախշ հալինէ հայրան օլուպ , քէն-տի քէնտիւնէ , էկէր պու գըղ՝ կիւզէլլիկի գատար ֆաղիլ իսէ , Արման՝ քէնտիւնէ իզհարը մուհապէթ իթմէլէ պախ-թիւար վէ մէսուտ օլաճաղ տըր , տէտի , վէ Գերկաղ խանէ-տանընըն սօն նէսլի օլան գօնթուն , միւնֆէրիտէն վէ հալը մահզունիյէթլէ տէրունիւնտէ եաշամաղտա օլտուղու Գիւլ-թիւր-Սէնթ-Գաթէրին սօգաղընտա Գէրկաղ օթմէլէ պէլքի կիւնիւն պիրինտէ կէնճ վէ կիւզէլ պիր գատընըն տալիմի սու-րէթտէ կիրէճէկինի միւսհաղա իթմէլէ , աղիմ պիր մէսէր-րէթ հիսս իյլէտի , վէ հէր նէ գատար ֆիքրիճէ վասի միւ-լահաղաթ սահիպի տէյիլ իտի իսէ տէ , պու ճիւմլէ իլէ միւ-քեպլէմէի Արմանըն իւզէրինէ վէ անըն տէրիւհտէ իթմիշ օլտուղու վաղիքէի նէճիպէտէ , վէ օլ անէ տէկին մահզունէն կէչիրտիկի էօմիւր , վէլհասըլ անըն հէյիէթճէ հաիղ օլտուղու գուվէի ճաղիպէտէ նագլ իտէպիլտի : Մէրգոււմ , կէրչի Գէր-կաղ իսմինի , վէ քէնտիւնի Պասթիէն իսմինի պէհան իթմէ-տի , չիւնքի պու իսիմլէրի պիլտիրմիշ օլա իտի , կէնճ գըղ , Արմանըն՝ Լէօնտան մուֆարաթաթըն էանասընտա , «Պէն» Գիւլ-թիւր-Սէնթ-Գաթէրին սօգաղընտա Գէրկաղ օթմէլէնտէ իգա-մէթ իտէրիմ : պէնի կէօրմէտէ կէլիւսէնիզ , Մ . Պասթիէնի սիւալ իտինս տէմիշ օլտուղունու տէրիւթըր իտէպիլտի իտի : պուլունլա պէրապէր ժանն , իհիթիւար ասքէրին թարիֆ իթտիրի քիմէլէի , հէր տիւրիւ թէպտիլ գընաֆէթլէրէ կի-րէրէք , ճէվր ու ճէֆա իչինտէ պուլունանլարա եարտըմա շի-թապան օլան զաթա պէնգէթտիկինտէն սարսըլտը , վէ էլլէրի

պէհաղ օլան կէնճ ամէլէի խաթըրլաեարաղ , քէնտի քէն-տիւնէ , «աճապա օ՞մու տուր» տէտի :  
Կէնճ գըղըն գալպի , մէճհուլ պիր հէնէճանա տիւշար օլտու , վէ սօֆատա շիտտէթլիճէ պիր գարու չալընմասը իչիտիլտիկինտէն , մէզպուրէ՝ Պասթիէնէ խիթապէն ,  
— Գարունուղուն չանը չէքիլիտօր , տէտի :  
Պասթիէն աեաղա գալգըպ , արասըրա քէնտիւնէ վի-գիթա վէրմէսի իչին ժաննտան միւսատտէ իսթէտի , վէ օ տա թէպէսիւմլէ մուվաֆաթաթ իթտիկինտէն , մէր-գոււմ , մաէթթէչէքիւր օրատան մուֆարաթաթ իթտի , վէ Արմանըն քէչֆի վէճհլէ , ժանն՝ նէրտիվէնէ նաղըր օլան գա-ըրեա գատար իհիթիւար ասքէրէ ընֆաթաթ իթմէսլիլէ , գարու ալըլըր ալըլմաղ , մատմաղէլ տը Պալտէրին լէճհէսի սօլտու , վէ պիւթիւն գանընըն գալպինէ տօղրու ճէրէեան իթտիկինի հիսս իյլէտի , չիւնքի սօֆանըն իւզէրինտէ , Պասթիէ-նին գարուսու չանընըն իրինի հէնուղ էլինտէ թուլթմուշ օ-լան օթուղ իքի օթուղ պէչ եաշարընտա ուղուն պօյու , կիւ-զէլ կէօսթէրիլլի վէ վաղարը պիր ատէմ՝ կէօրիւպ , մէր-գոււմըն , սէվտիկի քիմէլէ եանի Արման օլտուղունու անիւտէ թանրաղ :

Անճաղ պու տէֆա Արման տը Գէրկաղ՝ ամէլէ գընա-ֆէթիւնտէ օլմաեղպ , սատէ ֆաթաթ զաեթթ միւքէմլէլ պիր էլպիսէ կիւնիմիշ իտի : մէրգոււմ , ժաննը կէօրտիկինտէ , թէաճհիւպ վէ քէմալը ըրաեթ իւզրէ սէլամ վէրտի :  
Կէնճ գըղ՝ պու սէլամա գարըլըր թէվաղու իտիպ , ա-ճէլէթէն գարուսունու գարատը , ֆաթաթ գօնթ , անըն հէ-եհճանըն տէրք իթտիկի կիպի , մէզպուրէնին քէնտի հաղ-գընտա մուհապէթի պուլունտուղունու տա հիսս իթտիկին-տէն , գալպինտէ մէսէրիթի աղիմէ հուսուլէ կէլտի :

Շիմտիւնէ գատար իչլէրինիզ բէք եօլունտա ճէրէեան իթտի . պու հալտէվամիտէրսէ , պիր պ կէչմէղտէն մատմաղէլ էրմին տը Պօրէօ իլէ էվլէնէպիլէճէքսինիզ , Անճաղ ճէսուր օլմաղլա պէրապէր , էմրի պասիլէթի տէ էլտէն պրազմամաղ . կէրէք տիր , վէ շուրասը ունուսուլմամալը տըր քի , միւնթէրէմ պի-րատէրինիզ Մ . գօնթ Արման տը Գէրկաղ էլտէ իթմէլի թաս-միմ իլլէմիշ օլտուղունու օն իքի միւնթի ֆրանգըն էմանէթ-տարը վէ մուհաֆըղ տըր :

Սըր Վիլիամս պու սօն քէլիմէլէրի սէօյլէրէն , տօտաղ-լարընտա նիմ կիւլիւմնէմէ հասըլ օլտու , վէ իլալէթէն շու-քէլիմէլէրի իրատ իյլէտի :

— Ձէվալը Արման , Մէսլէյ սօգաղընտա մուգիմէ գըղա եէնիտէն ալըգ օլմուշ , վէ սըրըրըն աճմաղճա Պասթիէնէ աչ-մըշ : Իհիթիւարը՝ չօճուգլար կիպի պօշպօղաղ օլտուգլա-ընտան , Պասթիէն տէ , օ աչգ ու՝ մուհապէթի պանա հիքեաեթ իթտի . պունա զիեատէսլիլէ մէմուոն օլտոււմ , զի-րա պու աչգ մուհապէթտէն իսթիֆատէ իտէճէեթիմ :

Պարօնէ մէզքիւր սէօլլէրի միւթէաղըպ գահգահա իլէ կիւլտիւ , վէ իֆատաթընը շու եօյտա իլէրի կէթիւրտիւ :

— Մօնսիէօ՞ գօնթ , էլպէթթէ տէրիւթըր իտէրսինիքքի , բէտէրիմին էօլիւմ եաթաղը գարըլսընտա պիրիպիրիմիզէ ըատթ կէլտիկիմիզտէ , վէ պէն , պէնի թարտ իթմիշ օլտու-ղունուղ օ էլմէն սուրէթի միւքէթէպպիրանէտէ տիշարը չըղտըղըմ սըրատա , վաղթիլլէ սիզ պանա եաթաղընը կի-պի , պէն տէ սիզի Բարիսի կէօսթէրէրէք , «իլթէ պիլիմ մէյտանը հարպըմըլ պուրատը օլաճաղ տըր» տէտիմ : Իմտի , սիզէ գարըլ իթտիկիմ մուհարէպէտէ օ ճէսիմ սէրվէթէ կէօղ տիքմիշ օլտուղոււմ կիպի , թէսկինի նագապիլ պիր ատալթէթ վէ զարաղ իլէ տէ սիզի թաաղիպ իթտիկիմտէն , պէլքի սու-րէթի մահրէմանէտէ քէնտի զէվէնիզ թէսմիւնէ իթտիկինիզ ժաննը , օլ կէնճ գըղը , քէնտիմէ մէթրէս գըլաճաղըմ :

Շիւպհէսիզ էկէր Արման տը Գէրկաղ , օլ էանտէ պարօ-նէնին կէօղլէրինտէ բարլաեան չէյթանի մէսէրիթի կէօր-

միւշ օլա իտի , եէնի աչգ ու մուհապէթիւնտէն տօլաեղ տիւշարը թէէսիւր օլարաղ , Մարթանըն խէեալի գարըլսընա չըգըպ , քէնտիւնէ խիթապէն , «աագըն քէնտինի , զիրա պու ատէմ պիր չէյթան տըր» տէյի նիտա իթմէքտէ օլտուղու-նու զանն իտէճէք իտի :

Պու արա օթէլ տէրունիւնտէ պիր չան սէսի իչիտիլմէքլէ , պիր միւսաֆիր կէլտիկի անլալըտը , վէ սըր Վիլիամս՝ քէլա-մընը գաթթ իլէ , քէնտի քէնտիւնէ ,

— Պօրէօ կէլտի , տէտի :

Յիւլվաղը մէրգոււմ գալէմմիւտիրի , իչլէրի եօլունտա ճէրէ-եանիտէն ատէմլէրէ մախսուս հալը սիւքիւնէթ վէ թէպէս-սիւմլէ իչլէրի կիրտիկինտէն , սըր Վիլիամս՝ էլլին ուզաթարաղ ,

— Մապահլար խայր օլտուն , սէվկիւլիւ գանըն բէտէր , թամ վաղըթտա կէլալինիզ , տէտի :

— Թապիի տիր . սիզէ պաղը խապէրէր կէթիւրտիմ :

— Խայրըլլէմ :

— Էվլէթ խաեըլը . գարըմ վի գըղըմ կիթտիլէր :

— Նէրէեէ :

— Պըրթաներ տաիլիլնտէ վաղը Յինիսթէրտէ պիր սէյ-ֆիկէ տէրունիւնտէ իգամէթ իտէն խըսըմարր վար տըր . օրաեա կիթտիլէր : Օ մէմէքէթ օլ գատար ուզաղ տըր քի , ինսան քէնտիսինի տիւնեանըն օ պիր ուճունտա զանն իտէր : Մահուտ ալըգըն օրաեա գատար արգալարընտան կիտէ-մէեհէճէկինէ չիւպհէմ եօգ տուր :

Սըր Վիլիամս .- (կիւլէրէք .) Օրաեա կիտէպիլմէք իչին էվլէլ էմիրտէ Մահրէմի ճիւնաեթտէ պէրաեթիւնի իսթիհ-սալ իթմէլի տիր :

— Գապահաթը օլ գատար ալիքեար տըր քի , թէպիրեէի զիմմէթ իտէմէեհէկինէ չիւպհէմ եօգ տուր :

— Հէր նէ իսէ , տիմէք մատամընը վէ քէրիմէնիզ կիթ-տիլէր :

— Էվլէթ . էվլէլ էմիրտէ էրմին՝ տիւշար օլտուղու քէ-տէրէ թէհամիլիլ իտէմէեհէրէք , պունտան պէօյլէ եաշամաղ :